

Ajaloo ainekava. 6. keelekümblusklass.

Õpilane:

- 1) kasutab asjakohaselt aja mõistega seonduvaid õpitud sõnu, lühendeid ja fraase;
- 2) tunneb mõningaid iseloomulikke sündmusi kodukoha ja Eesti ajaloost ning seostab neid omavahel;
- 3) teab mõnda ajaloolist asumit, selle tekkimise ja kujunemise põhjusi;
- 4) hindab materiaalsel keskkonda kui ajaloosündmuste peamist kandjat;
- 5) toob näiteid muinasaja ja vanaaja kohta;
- 6) mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos ning esitab näiteid erinevate kultuurivaldkondade kohta;
- 7) mõistab, et ajaloosündmustel ja -nähtustel on põhjused ja tagajärjed, ning loob lihtsamaid seoseid mõne sündmuse näitel;
- 8) teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest, töötab lihtsamate allikatega ja hindab neid kriitiliselt;
- 9) väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava, lühijuttu ja kirjeldust ning kasutab ajalookaarti

Kuu	Õpitulemused	Õppesisu	Kohustuslik hindamine (viis ja vahendid)	Märkused (õpikeskkond, läbivad teemad, lõiming, üldpädevused)
September oktoober	1) Kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; 2) näitab kaardil ning põhjendab, miks ja mis piirkondades sai alguse põlluharimine; 3) teab, mis muudatusi	I.Muinasajaeg ja vanaaeg. (10t.) Muinas- ja vanaaja periodiseerimine. Muinasaja arengujärgkude üldiseloostus: kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng,	iseseisev töö (ajatelg ja vastused küsimustele, sajandi ja aasta kooskõlastamine) kontrolltöö teemal „Esaiaeg“(vastused	Läbivad teemad: Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Lõiming: Eesti keel: tööriistad (Millega tehti); oskama ja

	<p>ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutusele võtmine; seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim;</p> <p>4) teab ning näitab kaardil Eesti ja kodukoha esimesi inimasustusalasid</p>	<p>metallide kasutusele võtmine. Eesti muinasaja üldiseloostus, Pulli, Kunda. Muinasaegsed mälestised – kalmed ja asulakohad – ning arheoloogilised leiud. Kodukoha inimasustus muinasajal.</p>	<p>küsimustele, mis on pildil, töö kaardi ja ajateljega.</p> <p>Iseseisev töö: „Eesti muinasaeg“</p>	<p>da-inf.</p> <p>Kunst: tuleb paluda eraldi võtta tund kaljujoonistustest.</p> <p>Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus.</p> <p>Soovitav väljasõit: Tartu Loodusmuuseum ja Eesti Rahvamuuseum Tartus.</p>
<p>Oktoober-</p>	<p>1) Selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust;</p> <p>2) kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse;</p> <p>3) tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid,</p> <p>4) teab, et esimesed kirjasüsteemid oli hieroglüüfkiri;</p> <p>5) seletab mõisteid vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester.</p>	<p>II. Vanad Idamaad. Egiptus (6t.)</p> <p>Vanaaja sisu ja üldiseloostus: ajalised piirid, looduslikud olud. Vana-Egiptuse riigikorraldus, eluolu, religioon, kultuurisaavutused. Vaarad Thutmosis III, Ramses II, Tutankhamon.</p>	<p>iseseisev töö (töö kaardi ja mõistetega, tuntud vaarad, Niiluse rolli kirjeldamine, vastused küsimustele)</p> <p>rühmatöö loovtööna: mõistekaart (pildid ja tekstid) Egiptusest.</p>	<p>Lõiming:</p> <p>Eesti keel: küsisõnad: Miks, Millal, Nimeta, Kuidas, Millega (tegelema), Mida (tegid), Kellesse (uskusid), Kes, Mis, Kui tähtis.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: „Inimõigused“ (erinevate kihtide õigused, ühiskonna kihistumine), mõiste „täielik monarhia“</p> <p>Kunst: tuleb paluda kunstiõpetajal võtta mitu tundi Egiptuse jumalate ja hierarhia joonistamiseks.</p> <p>Inglise keel: Egiptuse</p>

				vaaraode reisid
November	<p>1) Selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Mesopotaamiat;</p> <p>2) kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Mesopotaamia riigi näitel;</p> <p>3) tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Babüloni rippaiad;</p> <p>4) teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri .</p>	<p>III. Vanad Idamaad. Mesopotaamia. (6t.) Vanaaja sisu ja üldisloomustus: ajalised piirid, looduslikud olud ajalised piirid, looduslikud olud. Mesopotaamia, sumerite linnriigid, leiutised (ratas, potikeder), Hammurabi seadused, eluolu, religioon, kultuurisaavutused</p>	<p>rühmatöö loovtööna „Sumerite leiutised“</p> <p>iseseisev töö „Babüloonia“: mõisted, vastused küsimustele, mis on pildil.</p>	<p>Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: Kirjandus: eepos Gilgamešist (tuleb paluda kirjanduseõpetajal eraldi võtta).</p> <p>Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus</p>
November-detsember.	<p>1) Selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat;</p> <p>2) kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse, Mesopotaamia või Juuda riigi näitel;</p> <p>3) tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid ja Babüloni rippaiad;</p>	<p>IV. Vanad idamaad. (8t.) Foiniikia meresõitjad. Iisraeli rahvas Palestiinas. Foiniikia linnriigi: Büblos, Siidon, Tüüros. Koloniseerimine, kolooniad, Kartaago rajamine. Tähestikkiri. Palestiina ehk Kaananimaa, Mooses, Jahve, Taavet, Juuda riik, Jeruusalemm, Saalomon, Paabeli vangipõlv. Kyros II, satraabid, Suur Kuningatee. Pärslaste usk, maagid. Kõrgkultuuri tekkimine Induse ja Gangese kallastel. Aarialased, kastikord, veedad, askeet, Buddha õpetus - budism, nirvaana, „Mahabharata“, arvusüsteem, arv ,</p>	<p>Kirjalikud tööd „Foiniikia“ ja „Iisrail“</p> <p>Rühmatöö: „Idamaad“: iga rühm saab kätte ühe maa valdkonda ning esitab huvitavaid fakte teistele.</p>	<p>Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: Ühiskonnaõpetus: teema „Usundid“ – judaism, seejärel kristlus. Usk ühte jumalasse, budism. Eesti keel: tooma, tekkima, tegelema, sõitma, vallutama, kasutama, välja mõtlema, ostma, leiutama, kaup, kaubandus, kaupmees, kauplema (millega), viima</p>

	<p>4) teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri;</p> <p>5) seletab mõisteid linnriik, vaarao, mummia, sfinks, tempel, püramiid, preester, Vana Testament</p>	<p>araabia numbrid. Hiina kõrgkultuuri kujunemine Huang He ja Jangtse. Siidiussid, malm, Hiina keisririik, Suur Hiina müür, Suur Siiditee. Hiinlaste usk, Konfutsius, kooliharidus, kompass, paber.</p> <p>Vanaaja sisu ja üldiseloostus: ajalised piirid, looduslikud olud, eluolu, religioon, kultuurisaavutused, eluolu, religioon, kultuurisaavutused. Iisraeli ja Juuda riik, ainujumala usk, Vana Testament, kümme käsku</p>		<p>Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus</p>
Jaanuar-vebruar	<p>1) Näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat;</p> <p>2) teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist;</p> <p>3) kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: religioon;</p> <p>4) võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel;</p> <p>5) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori.</p>	<p>V. Vana-Kreeka. Kreeka polised ja religioon. (8t.) Vanim kõrgkultuur Euroopas. Kreeka loodus ja rahvastik, Kreeta ja Mükeene kultuur. Kreeka linnriigid. Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Vana-Kreeka kultuur ja religioon.</p>	<p>Iseseisvad tööd „Kreeta-Mükeene kultuur“, „Sparta ja Ateena“</p>	<p>Läbivad teemad: Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: Eesti keel: nimetama (kelleks), takse- ja ti-vormid. Kunstiained. Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus.</p>
vebruar	<p>1) Näitab Ateenat;</p> <p>2) kirjeldab Ateena kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni</p>	<p>VI. Vana-Kreeka. Kreeka-Pärsia sõjad. Ateena linnriik. (5t.) Kreeka linnriigid. Ühiskonnakorraldus</p>	<p>Iseseisvad tööd „Kreeka usk ja ühiskond“, „Vana-</p>	<p>Läbivad teemad: Kodanikualgatus ja</p>

	<p>järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport;</p> <p>3) teab: Ateena ühiskonnakorraldus, Herodotos, Maratoni ja Salamise lahing, Termopüülide lahing, Leonidas, araabia ja rooma numbrid.</p> <p>4) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori.</i></p>	<p>ja kasvatus Ateenas. Ateena polis, Balkani ps, Herodotos, Maratoni ja Salamise lahing, Termopüülide lahing, Leonidas, araabia ja rooma numbrid.</p>	<p>Kreeka kultuur“</p> <p>Paarisloovtöö: Olümpiamängud.</p>	<p>ettevõtlikkus.</p> <p>Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: ühiskonnaõpetus: teema „Riik“ – demokraatlik kord. (sünnikoht Ateena). Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Kunstiained.</p> <p>Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus.</p>
märts	<p>1) Näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat;</p> <p>2) teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist;</p> <p>3) kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel;</p> <p>4) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia,</i></p>	<p>VII. Vana-Kreeka. Vana-Kreeka kunst ja kirjandus. Olümpiamängud. Hellenism. (7t.) Vanim kõrgkultuur Euroopas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine. Vana-Kreeka kultuur, eluolu ja mütoloogia. Olümpiamängud. Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, teater, kunst, arhitektuur, skulptuur, vaasimaal. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.</p>	<p>Kirjalik töö „Aleksander Suur“</p>	<p>Läbivad teemad: Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: Kehaline kasvatus: olümpiamängude ajalugu (tuleb paluda võtta) Vene keel ja kirjandus: kreeka mütoloogia (tuleb paluda võtta)</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Kunstiained.</p>

	<i>kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tõhestik.</i>		Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus.	
aprill	<p>1) Näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat;</p> <p>2) teab Rooma riigi tekkelugu ning oskab tingmärkidest juhindudes näidata kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist;</p> <p>3) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid vabariik, foorum, kapitoorium, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus; kodusõda, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol.</p>	<p>VIII. Vana-Rooma. Rooma vabariik ja keisririik. (9t.) Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud, kuningad. Rooma Vabariigi algus ja ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, Caesar, vabariigi lõpp. Rooma keisririigi ühiskondlik korraldus. Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine.</p>	<p>Iseseisvad tööd: „Rooma vabariik“ (töö kaardiga ja küsimused), „Rooma keisririik“</p>	<p>Läbivad teemad: Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.</p> <p>Lõiming: Eesti keel: töötlemine/töödelda, tänu (millele), millest (teadma), looma, müüma, uskuma/ usun, arenema, kaup, kaubandus, koosnema.</p> <p>Omadussõnade kesk- ja ülivõrre: kõige tähtsam, võimsam, suurem, pikem</p> <p>Ühiskonnaõpetus: kristlus, võim, valitseja, ainuvalitseja, valitsema, liit, liitlane, demokraatia, monarhia.</p> <p>Inimeseõpetus: suhtlemine žestidega (kultuurilised erinevused ja mõne žesti</p>

<p>mai</p>	<p>1) Näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; 2) teab Rooma riigi tekkelugu ning oskab tingmärkidest juhindudes näidata kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist; 3) iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; 4) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid <i>vabariik, forum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel.</i></p>	<p>IX. Vana-Rooma. Rooma kultuur ja ühiskond. Ristiusu teke. (11t.) Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud, kuningad. Rooma Vabariigi algus ja ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, Caesar, vabariigi lõpp. Rooma keisririigi ühiskondlik korraldus. Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine.</p> <p>Vana-Rooma kultuur, kunst ja arhitektuur, rahvas ja eluolu, avalikud mängud. Ristiusu teke, Uus Testament.</p>	<p>Kirjalik töö „Rooma hilisemal perioodil“ (elukorraldus, linn, kristlus)</p>	<p>päritolu ning tähendus) Üldpädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Läbivad teemad: Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus. Lõiming: Eesti keel: töötlemata/töödeldada, tänu (millele), millest (teadma), looma, müüma, uskuma/ usun, arenema, kaup, kaubandus, koosnema. Omadussõnade kesk- ja ülivõrre: kõige tähtsam, võimsam, suurem, pikem Ühiskonnaõpetus: kristlus, võim, valitseja, ainuvalitseja, valitsema, liit, liitlane, demokraatia, monarhia. Inimeseõpetus: suhtlemine žestidega (kultuurilised</p>
-------------------	---	---	---	--

			erinevused ja mõne žesti päritolu ning tähendus)
--	--	--	---

Üldpädevused:

Kultuuri- ja väärtuspädevus.
Sotsiaalne ja
kodanikupädevus.